

Радио 2.0

Преди 3 години никои нямаше да повярва, че последният хит в мрежата ще са... радиопредаванията. След блогите технологията, която набира почитатели, е podcast - комбинация между онлайн журнал и радиопредаване. Името е сливане на популярния mp3 плейър iPod и broadcast - излъчвам.

Онлайн радиата съществуват от началото на 90-те, но проблемът им е, че както с конвенционалните трябва да сте включили приемника (компютъра) в определен час, за да ги слушате. Подкаст използва предимството на електронната поща и блогите - предаванията се „консумират“, когато потребителят пожелае. Още повече ако предаването се запише на mp3 плейър, то може да бъде слушано навсякъде.

Технологията се ражда през 2003 благодарение на бившия MTV водещ Адам Къри - автор на идеята, и уебпioniера Дейв Уайнър, който я реализира. Уайнър разработва RSS - начин за разпространение на съдържанието от гаген сайт към потребителите му. Ако има нещо ново на сайта, читателите получават известие. Така потребителите следят заглавията от десетки сайтове, без да ги отварят със своя браузър. Уайнър получава предложение от Къри да развие RSS така, че заедно с текста да се разпространяват аудио и видеофайлове. Той го прави и няколко месеца по-късно подкаст се радва на стотици почитатели, които не само слушат, но и създават свои предавания. Повечето са без музика, за да не се нарушават авторските права на изпълнителите.

Традиционните радиа се включват веднага. Би Би Си започва през октомври 2004 г. и в момента има 17 предавания, които освен ефирно излизат и в този формат. Националното радио на САЩ излъчва по този начин в някол-

Експертна мрежа

Йовко Ламбрев

Автор на може би най-четения български блог - uovko.net. Иначе е консултант по информационни технологии. Той е инициатор на OpenFest - международния празник на софтуера с отворен код и свободната култура, който се провежда под патронажа на президента на Република България.

opendemocracy.net

Предпочитан новинарски и анализаторски сайт. Смятам, че скоро хартиените медии ще бъдат заместени от електронните издания и доверието се измести върху мрежите от блогъри, които постепенно ще се превърнат в нов тип журналистика.

open-culture.net

Български проект, в който съм лично замесен, но преглеждам и от позицията на зрител заради информацията какви нови свободни български произведения на изкуството са се появили.

eff.org

Силно ме вълнуват правото на анонимност на хората в интернет, дигиталната свобода, софтуерните патенти, опитите за ограничения, слеене и контрол на потребителите в мрежата. Затова подкрепям и се чувствам съпричастен към усилията на Electronic Frontier Foundation.

urbanstyle.org

Българско фотографско средище за публикуване на свободни фотографии. Почти всеки ден се радвам на нови хубави снимки от български автори, които са свободни за разпространение.

ко свои локални станции.

Технологията намира десетки приложения. Фенове на изкуството публикуват собствени турове на музеи - musecast. В Сингапур, където повечето ефирни медии са контролирани от правителството, лидерът на демократичната партия Чи Сун Юан разпространява своите послания с подкаст. Няколко британски училища използват метода, за да дават домашни на учениците си и уроци по английски за всеки желаещ. Порнографската индустрия вече произвежда аудио- и видеопредавания по тази технология, които вече имат собствено име - поднография.

Подкастите на Би Би Си са добро въвеждане в технологията. Виждате адресите им от www.bbc.co.uk/radio/downloadtrial/subscribe.shtml, изтеглете безплатния софтуер iTunes от apple.com/itunes, абонирайте се и слушайте.

Еленко Еленков